

J. AUDENO PRANEŠIMAS

(Tęsinys)

Vlikas savo veiklai ir įtakai išplėsti įvairiose valstybėse ėmė organizuoti savo atstovybes. Jų tikslas rūpintis Lietuvos laisvimo politine, informacine ir finansine veikla atitinkamoje teritorijoje. Organizuoti Lietuvos laisvės bylos kėlimą ir paramos ieškojimą pas atitinkamas vyriausybes ir parlamentuose, politinėse organizacijose, kultūrinių sluoksniuose, moksliniuose, spaudoje ir pas atskirus įtakingus asmenis. Jau veikia Vliko atstovybės: Argentinoje — Ignas Padvalskis, Stasys Babronis, Jurgis Gilvydis, Jonas Čikštas, Ceferinas Juknevičius, Kvirinas Runimas; Brazilijoje — Jonas Valavičius, Gediminas Draugelis, Aleksandras Boguslauskas, Jurgis Slesoraitis, Aleksandras Bumbulis, Mečys Paleckis, ir prel. Pijus Ragažinskas; Urugvajuje — Kęstutis Mačanskas, Jonas Šešnulevičius, Mykolas Svečiulis, Pranas Stanevičius, Alfrėdas Stanevičius ir Antanas Zubkus; Kolumbijoje — Vytautas Didžiulis, Kazys Kumpis ir Jonas Pikčilingis; Venecueloje — Jurgis Bielūnas ir Vladas Venckus. Kituose kraštuose atstovybių sudarymas tęsiamas. Atstovybių sudarymo ir kitais bendradarbiavimo klausimais rugsėjo 18 d. New Yorke buvo Vliko Valdybos ir PLB Valdybos pasitarimas. Praeitame Vliko Seime buvo iškeltas Lietuvos žemėms studijuoti klausimas. Taryba tą klausimą pavedė Valdybai, o ši, susitarusi su Rytų Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio vadovybe, sudarė specialią komisiją iš Stasio Lazdinio, Dr. Marijos Gimbutienės, Veronikos Kulbokienės, Kazio Veikūčio, Jeronimo Cicėno, Marijono Šnapšio ir Algirdo Budreko. Komisija pavadinta: "Komisija Rinkti Medžiagai Lietuvos Rytų žemėms Apginti". Jai perduota visa tuo reikalu Vliko turėta medžiaga.

Vliko Valdybai teko perorganizuoti Eltos lietuvių ir vokiečių biuletenių leidimą. Tuo būdu nuo spalio 1 d. Muenchene kartą per mėnesį leidžiamas tik vokiečių kalba Eltos biuletėnis. Lietuvių kalba biuletėnis nuo to pat meto leidžiamas New Yorke. Jis išeina tris kartus per mėnesį.

Vliko archyvas, knygos, inventoriai, kaip Lietuvos valstybės turtas perduotas globoti ir naudoti Vasario 16-os Dienos Gimnazijai Vokietijoje.

Vliko darbams buvo ir nesėkmų. Nuo birželio 1 d. iš Madrido nebekalbame Lietuvai. Ispanų vyriausybė nebeleidžia mums su savo tauta susisiekti labai patogiai radijo priemone. Taip ji pasielgė ir su latvių, estų ir daugelio kitų tautų valandėmis. Tuo tarpu vengrams ir ukrainiečiams turimą laiką net prailgino. Vliko pastangos valandėlei atgauti nepasisekė. Yra tik pažadas, kad tik tada, kai bus pastatyta nauja galinga radijo stotis, galėsime vėl valandėlę atgauti.

Šiuo metu turime tik Romos stotį. Ji labai gerai girdima Lietuvoje. Matyti, kad labai populiarai, nes net Komjaunimo Tiesos skyrė vietos ilgam komentarami apie ją. O išeiviams skiriamas Tėvynės Balsas nuolat diskutuoja lietuviškas transliacijas. Tas mus įtikina, kad mūsų žodis tautai per radiją gerai girdimas, mielai klausomas ir laukiamas. Apie tai mes turime ir daugiau liudijimų.

Pabaigai noriu ypatingai pažymėti, kad Vliko balsą visiems lietuviams jungtis į sustiprintos laisvės kovos eiles išgirdo, suprato ir vykdė mūsų jaunimas. Vieno jaunimo grupė įsijungė į Vliko žodį pavergtajai Lietuvai ir

pastoviai ruošia radijui skriptus "Jaunimas kalba Jaunimui", kurie perduodami iš Romos radijo stoties. Buvo perduodami ir iš Madrido. Šie rašiniai bolševikų yra ypatingai rūšiai barami. Kita jaunimo grupė ėmėsi politinės reikšmės demonstracijas organizuoti. Jų pastangomis gegužės 15 sulėkė apie 2,000 lietuvių į Washingtoną ir ten pareiškė pritarimą šio krašto politikai Vietnamo atžvilgiu, nes gincklas tai efektingiausia kovos priemonė su komunizmu, kuris laiko užgnaužęs ir Lietuvos laisvę. Žygis buvo sėkmingas. Vlikas jam pritarė ir net pinigines paramas davė. Po šio pasisiekimo pati jaunimo grupė užsimojo dar didesnei demonstracijai; Žygių Jungtinės Tautos. Pradžioje Vliko Valdyba santūriai tam pritarė, tačiau iš arti stebėdama jaunimo patriotinį užsidegimą, energiją ir sugebėjimą organizuoti, Vliko Valdyba viešai pasisakė pritarianti žygiui ir kvietė visuomenę aukoti ir dalyvauti demonstracijoje.

Vliko Valdybai teko atidžiai peržiūrėti jų paruoštus dokumentus, turinčius Lietuvos bylai tarptautinės reikšmės, kurie buvo teikiami Jungtinėms Tautoms arba viešai skelbiami.

Reikia pozityviai įvertinti, kad jaunimas sugebėjo sukelti entuziazmą visuomenėje. Mus džiugina tai, kad turime tvirtų ir kovingų priaugančių jėgų, o Lietuvos laisvinimo kovai pakankamą visuomenės pritarimą. Lapkričio tryliktos New Yorko demonstracijos yra viena iš didžiųjų prosvaisčių ypatingiems kovos metams. Šie metai baigiasi, bet su jais neturi baigtis mūsų ryžtingumas toliau kovoti, nes Lietuvos dar neišlaisvinome. Ne mažesnio kovingumo ir sumanumo reikia mums ir ateinantiems metams. Jau į pagalbą atėjo plačiai organizuotas mūsų jauni-

Kai astronautai rengėsi pakilti į erdvės Cape Kennedy aerodrome, ten susirinko ir astronautų žmonos. Kairėje astronauto Fayo Stafford žmona, viduryje Susana Borman ir Jo Schirra.

DETROIT, MICH.

Vasario 16-tosios gimnazijai paremti D. L. Kultūros Klubas š. m. gruodžio mėn. 11 d. 7 val. po pietų, Lietuvių Namuose rengia vakarą.

Val. Šimkus (iš Chicagos) rody filmą iš gimnazijos gyvenimo ir pasakos apie jos vargus. P-lė Barbara Csaitė paskambins pianinu. Z. Arlauskaitės-Mikšienės vadovaujamas D. D. M. Sambūris suvaidins J. Bassico 1 veiksmo komediją "Advokato patarimai". Kartu veiks bufetas ir bus dovanų. Rengimo Komitetui talkininkauja eilė ponų ir J. S. Budžiai.

Norma Riedel, kariuomenės pašaukto Colorado jaunuolio motina, labai norėjo, kad josios sūnus gautų su seima praleisti Kalėdų šventes. Šaukimas jam atidėtas iki gruodžio 26 d.

mesio, ką tas balsuotojas buvo įdėjęs į tą voką, nes jis jau vistiek laikomas padavusiu savo balsą už komunistinį kandidatų sąrašą. O kadangi kitokių kandidatų sąrašų nebūna, tik tas vienas komunistinis sąrašas, kurį nustato komunistinė valdžia, tai komunistams jau savaime esti suprantama: jei žmogus atėjo į balsavimo įstaigą, tai jis tegalėjo paduoti balsą tik už tą komunistinį sąrašą.

Tada žmonės Lietuvoje prisibijodavo visai neiti į balsavimo įstaigą, nes buvo pasklidusios kalbos, kad nebalavusieji užtrauksią kokį nors žalingą įtariamą. Todėl nutardavo geriau nueiti ir slapta paduoti netinkamą balsą, nes iš praktikos žinoma, kad tokie balsai būdavo anuluojami, bet visiškai niekas nežinojo, kokia yra nustatyta tvarka komunistiniuose balsavimuose, kuriuose kiekvienas žmogus, atėjęs į balsavimo būstinę buvo laikomas padavusiu savo balsą už komunistinį sąrašą. O pačios balsavimo kortelės nebūdavo tikrinamos ir paskui būdavo išmetamos ir šiukšlyną arba sudeginamos. Todėl "balsavusiųjų" nuo šimtis susidarydavo labai didelės.

Vyru tikrai nepatiktų

Vyras, išsižiūrėjęs į jam patinkamą televizijos programą, kreipiasi į besipuošiančią žmoną: "Brangioji, ar tu nepyksti, jei pasiūlysiu, kad šį vakarą į svečius važiuotum viena?" Žmona: "O, branguti, žinoma, kad nepyksiu. Tau ten tikrai nepatiktų, nes visa kompanija bus tik vieni vyrai!"

Mėlynas nudistas

Tūlas džentelmenas nervingai spaudo nudistų kolonijos klubo namų skambutį. — Ko tamsta reikia? — atsiliepė nelabai palankus balsas iš vidaus. — Noriu ko skubiausiai įstoti į klubą! — Į nudistų klubą tokiu mėlynu kostiumu apsirėngęs? — Tai ne kostiumas. Aš esu pamėlynavęs iš šalčio!

TOKIJO. — Japonijos sostinėje gyvena 10,861,850 gyventojai. Vyrų yra apie 300,000 daugiau negu moterų.

Balsuotojų skaičius pas komunistus

"Naujienu" Nr. 276 (1965.XI.24) įdėtame straipsnyje "Istoriko J. Žiugždos nuvainikavimas", kuriame nurodytas V. Bondarenko atpasakojimas (iš "N. Ruskoje slovo"), tarp kitko buvo apipasaikojama apie balsuotojų skaičių rinkimuose į vadinamąjį Liaudies Seimą — Lietuvoje 1940 metais liepos 14-15 d. Šiame straipsnyje įdėta J. Žiugždos pasakymas:

"1940 m. liepos 14-15 d. įvykusiuose istoriniuose rinkimuose į Liaudies Seimą dalyvavo 1,375,349 rinkikai arba 95.51% visų turinčių teisę balsuoti. Iš jų 99.19% atidavė savo balsus už liaudies fronto kandidatų sąrašą. Todėl visai teisėtai Liaudies Seimas liepos 21 d. nutarė įgyvendinti sovietinę santvarką, įsteigti Sovietinę Socialistinę Lietuvos respubliką ir ją įjungti į Sovietų Sąjungą. Tuo liaudies išrinktieji įvykdė liaudies valią". Kadangi ir šiandien ne visi žmonės žino, koku būdu tada buvo paskelbtas toks didelis balsuotojų skaičius (daugiau kaip

99%), ir pagaliau dar šiais laikais komunistų okupuotose kraštuose panašūs balsavimų skelbimai pasikartoja, todėl šia proga aš noriu priminti, kad ir aš pats prieš tryliką metų "Naujienuose" (žr. Nr. 209, 1952, rugs. 4) buvau parašęs straipsnį "Kodėl pas komunistus esti didelis balsuotojų skaičius?" Tad čia iš to savo straipsnio paimu šią ištrauką:

Pas komunistus balsų skaičius išvedamas ne iš paduotų balsavimo kortelių, bet iš praejusių pro balsavimo urną žmonių skaičiaus. Kiekvienas visų turinčių teisę balsuoti. Iš jų 99.19% atidavė savo balsus už liaudies fronto kandidatų sąrašą. Todėl visai teisėtai Liaudies Seimas liepos 21 d. nutarė įgyvendinti sovietinę santvarką, įsteigti Sovietinę Socialistinę Lietuvos respubliką ir ją įjungti į Sovietų Sąjungą. Tuo liaudies išrinktieji įvykdė liaudies valią". Kadangi ir šiandien ne visi žmonės žino, koku būdu tada buvo paskelbtas toks didelis balsuotojų skaičius (daugiau kaip

mas ir savo spalio mėn. Kongresu Toronte paskelbė "Jaunimo Metus" ir pateikė savo veiklos "Jaunimo Metų" kalendorių. Šiame Kongrese dalyvavo ir Vliko pirmininkas, metęs mintį, kad jaunosios jėgos būtų nukreiptos Lietuvos laisvės kovai.

J. Audėno pranešimas nei paklausimų, nei ginčų nesukėlė. Po jo sekė Dr. B. Nemicko pranešimas dėl Lietuvos laisvinimui finansų telkimo. Kadangi tuo pačiu klausimu buvo ir kiti pranešimai, tai ir šis pranešimas apsiėjo be jokių klausimų bei ginčų.

O kaip Vlikui iššos telkiamos, tai paaiškėjo iš Tautos Fondo reikalų vedėjo S. Ošlapio, kurio pranešimas atskirai bus suminėtas. Plačiau apie Vliko seimo suvažiavimą kitą kartą.

Jūsų bendradarbis

KNAPP MONARCH

Deluxe Automatic

QUAD WAFFLE BAKER

SANDWICH TOASTER and GRILL with "TEFLON TREATED" GRIDS

- Four large waffles at a time
- Extra depth grids and floating hinge makes them light and tender
- Spatula included.
- Fully Automatic. Two Appliances in One
- Switch From a Waffle Baker to a Sandwich Grill in Seconds
- Signal Light Indicates when Correct Temperature is Reached
- Graduated Heat Control for Light, Medium, Dark Waffles

\$22.90

GLASER'S FURNITURE AND APPLIANCE COMPANY

5115-5123 So. Kedzie Ave.

PROspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

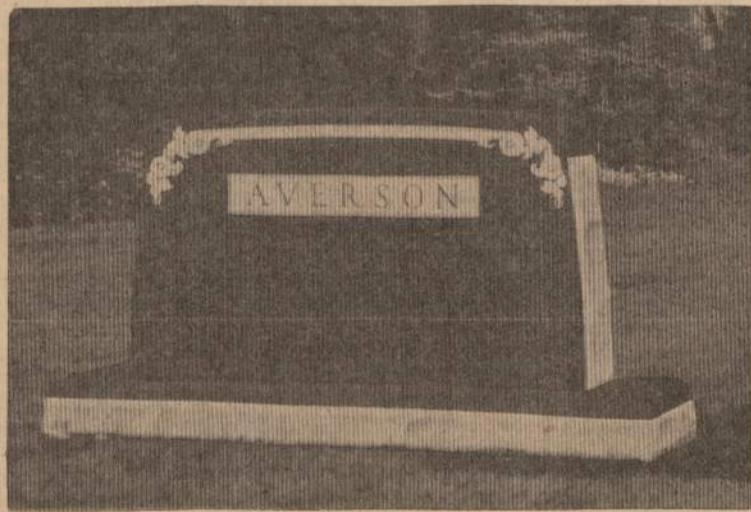
AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: MAymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

Siūlome geriausios rūšies Montello, Rock of Ages arba importuoto granito paminklus. Turime įvairiausių formų, dydžių ir kainų. Padarysime tokį paminklą, kokio jūs pageidaujate, ir nuvešime jį į bet kurias kapines. Mūsų paminklų pavyzdžius galite pamatyti didelėje kieme, esančiame prieš Lietuvos Tautines kapines. Ten kasdien rasite mūsų atstovą

ANTANĄ TAMKEVIČIŲ

8200 SO. KEAN AVENUE

Tel.: GLOBE 8-0638

Vakaraš galima su juo susižinoti namuose 7241 So. Troy St. — Tel.: WA 5-6326

